

POSTANOWIENIE

Dnia 12 października 2023 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Antoni Bojańczyk

w sprawie **D. J. i A. K.**,

uniewinnionych od zarzutu z art. 189 § 1 k.k. w zw. z art. 191 § 1 k.k. w zw. z art. 11§ 2 k.k.,

po rozpoznaniu w Izbie Karnej na posiedzeniu w dniu 12 października 2023 r.,
z urzędu kwestii właściwości

w związku z zażaleniem oskarżyciela subsydiarnego A. W.

na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie

z dnia 27 czerwca 2023 r., sygn. akt II AKo 9/23

o odmowie przyjęcia osobistego wniosku oskarżyciela subsydiarnego o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 24 września 2019 r., sygn. akt II Ka 307/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Lesku – Zamiejscowy Wydział VI Karny z siedzibą w Ustrzykach Dolnych z dnia 9 maja 2019 r., sygn. akt VI K 127/17,
na podstawie art. 35 § 1 k.p.k.

postanowił:

**stwierdzić swoją niewłaściwość i przekazać zażalenie do
rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Rzeszowie.**

UZASADNIENIE

Zarządzeniem z dnia 27 czerwca 2023 r., sygn. akt II AKo 9/23,
Przewodniczący II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie, na

podstawie art. 120 § 2 k.p.k. w zw. z art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k., odmówił przyjęcia osobistego wniosku oskarżyciela subsydiarnego A. W. o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 24 września 2019 r., sygn. akt II Ka 307/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Lesku – Zamiejscowy Wydział VI Karny z siedzibą w Ustrzykach Dolnych z dnia 9 maja 2019 r., sygn. akt VI K 127/17 – wobec nieusunięcia jego braków formalnych poprzez sporządzenie go i podpisanie przez pełnomocnika (adwokata lub radcę prawnego) oraz uiszczenie opłaty od wniosku w kwocie 150 zł (k. 4-5 akt).

Od powyższego zarządzenia oskarżyciel subsydiarny A. W. wywiódł zażalenie, w którym wniósł o jego uchylenie, a także wskazał, że „niniejsze zażalenie jest kolejnym wnioskiem o zwolnienie od kosztów sądowych w całości i ustanowienie adwokata z urzędu” i wniósł o jego przekazanie do ponownego rozpoznania przez Sąd Apelacyjny w Rzeszowie lub uwzględnienie zażalenia na posiedzeniu Sądu Najwyższego (k. 3 akt).

Zażalenie oskarżyciela subsydiarnego po jego przyjęciu zostało następnie przekazane do rozpoznania Sądowi Najwyższemu (k. 2 akt).

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Zgodnie z art. 35 § 1 k.p.k. sąd bada z urzędu swoją właściwość, a w razie stwierdzenia swej niewłaściwości przekazuje sprawę właściwemu sądowi lub innemu organowi. Przepis art. 27 k.p.k. stanowi zaś, że Sąd Najwyższy rozpoznaje kasacje oraz środki odwoławcze i inne sprawy w wypadkach wskazanych w ustawie.

W realiach rozpoznawanej sprawy – wbrew twierdzeniom Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie – Sąd Najwyższy nie jest właściwy do rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania. W pełni podzielić należy tutaj pogląd wyrażony przez Sąd Najwyższy w uchwale 7 sędziów z dnia 16 listopada 2022 r., I KZP 8/22, OSNK 2023/1/2, Biul.SN 2022/11-12/21, SIP «Lex» nr 3433365, zgodnie z którym w świetle art. 27 k.p.k. i art. 15 § 2 k.p.w. sądem funkcjonalnie właściwym do rozpoznania zażalenia na zarządzenie albo postanowienie wydane w ramach

postępowania wznowieniowego w sądzie apelacyjnym, w wypadkach, w których ustawa przewiduje możliwość wniesienia takiego środka odwoławczego, jest sąd apelacyjny. Do takiego wniosku - jak wskazano w uzasadnieniu uchwały - prowadzi analiza przepisów regulujących postępowanie wznowieniowe przed sądem apelacyjnym. Zgodnie bowiem z treścią art. 547 § 1 k.p.k. na postanowienie sądu apelacyjnego oddalające wniosek o wznowienie postępowania lub pozostawiające go bez rozpoznania, zażalenie nie przysługuje. Środek odwoławczy nie przysługuje również - w myśl art. 547 § 2 k.p.k. - od orzeczenia sądu apelacyjnego o wznowieniu postępowania, uchyleniu zaskarżonego orzeczenia i przekazaniu sprawy właściwemu sądowi do ponownego rozpoznania. Wprawdzie od wyroku uniewinniającego lub umarzającego postępowanie wydanego przez sąd apelacyjny w następstwie wznowienia postępowania i uchylenia zaskarżonego wyroku przysługuje środek odwoławczy (art. 547 § 3 k.p.k. - *in fine*), jednakże w takiej sytuacji procesowej postępowanie toczy się w oparciu o przepisy regulujące postępowanie odwoławcze, a nie wznowieniowe. Ponadto także w tym przypadku, środek odwoławczy przewidziany w powołanym przepisie przysługuje od wyroku w części rozstrzygającej o uniewinnieniu lub umorzeniu postępowania, a nie od rozstrzygnięcia o wznowieniu postępowania i uchyleniu zaskarżonego wyroku. Jedynie na postanowienie sądu apelacyjnego o odmowie przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania z powodu jego oczywistej bezzasadności, wydane na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., przysługuje zażalenie, lecz do tego samego sądu orzekającego w składzie trzech sędziów. Skoro zatem sąd ten jest właściwy do rozpoznania zażalenia na postanowienie merytoryczne, wydane w trybie art. 545 § 3 k.p.k., to i ten sam sąd pozostaje właściwy, zgodnie z treścią art. 466 § 2 k.p.k., do kontroli zarządzenia odmawiającego przyjęcia zażalenia. Instytucja określona w przepisie art. 545 § 3 k.p.k. – jak wskazywano już w judykatach Sądu Najwyższego (por. m. in. postanowienia z: 15 marca 2023 r., III KZ 2/23 czy 10 maja 2023 r., III KZ 9/23) – ma charakter *lex specialis* wobec przepisu art. 530 § 2 k.p.k. w zw. z art. 545 § 1 k.p.k. Jeżeli na postanowienie merytoryczne, wydane przez sąd apelacyjny w kwestii odmowy przyjęcia wniosku o wznowienie postępowania na podstawie art. 545 § 3 k.p.k., nie przysługuje zażalenie do Sądu Najwyższego, to konsekwentnie również na zarządzenie wydane w toku tego postępowania nie może przysługiwać

środek odwoławczy do Sądu Najwyższego. Innymi słowy, zgodnie z treścią art. 466 § 1 k.p.k. w zw. z art. 545 § 3 k.p.k. sąd właściwy do rozpoznania środka odwoławczego od postanowienia wydanego na podstawie art. 545 § 3 k.p.k. jest także sądem właściwym do rozpoznania zażalenia na zarządzenie o odmowie jego przyjęcia. Przepis art. 545 § 1 k.p.k. upoważniający m.in. do stosowania art. 429 k.p.k. oraz art. 530 k.p.k. w postępowaniu wznowieniowym będzie miał zastosowanie tylko do tych wniosków o wznowienie postępowania, co do których nie wydano postanowienia o odmowie ich przyjęcia na podstawie art. 545 § 3 k.p.k.

W tej sytuacji, Sąd Najwyższy uznał, że właściwym do rozpoznania zażalenia oskarżyciela subsydiarnego A. W. na zarządzenie Przewodniczącego II Wydziału Karnego Sądu Apelacyjnego w Rzeszowie z dnia 27 czerwca 2023 r., sygn. akt II AKo 9/23, o odmowie przyjęcia osobistego wniosku oskarżyciela subsydiarnego o wznowienie postępowania w sprawie zakończonej wyrokiem Sądu Okręgowego w Krośnie z dnia 24 września 2019 r., sygn. akt II Ka 307/19, utrzymującym w mocy wyrok Sądu Rejonowego w Lesku – Zamiejscowy Wydział VI Karny z siedzibą w Ustrzykach Dolnych z dnia 9 maja 2019 r., sygn. akt VI K 127/17, jest Sąd Apelacyjny, a nie Sąd Najwyższy i stwierdzając swą niewłaściwość, przekazał zażalenie do rozpoznania Sądowi Apelacyjnemu w Rzeszowie.

Z tych powodów, postanowiono jak w części dyspozytywnej.

AG

[ał]